Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΑΡΑΣ ΜΙΛΑΕΙ ΣΤΟΝ “ΚΟΣΜΟ”:

“Θέλω να διατηρώ το χρώμα που σιγά σιγά χάνεται”

Είχαμε την μεγάλη χαρά και τιμή να συνομιλήσουμε με τον κορυφαίο Έλληνα τραγουδιστή Γιώργο Νταλάρα. Στη στήλη της Μπέλας Παπαδοπούλου μπορείτε να διαβάσετε τι μας είπε στην κοινή συνέντευξη Τύπου, ενώ στο κείμενο που ακολουθεί τα όσα συμπηρωματικά μας δήλωσε για την σημερινή του εμφάνιση στο Σίδνεϊ, τις επιτυχίες και την μουσική του, τους ανθρώπους που τον επηρρέασαν περισσότερο, την σημερινή κατάσταση στην Ελλάδα, το μέλλον κι άλλα. Ο Γιώργος Νταλάρας ήταν ιδιαίτερα προσιτός κι ανοιχτός στις ερωτήσεις, μας μίλησε με μεγάλη άνεση στις απαντήσεις κι η φωνή του εξέπεμπε ηρεμία και σιγουριά. Ανανεώνουε το ραντεβού μας για σήμερα το βράδι στο Sydney Entertainment Centre, εκεί που στις 20:00 θα ακουστεί η “φωνή της Ελλάδας”...

Του Παναγιώτη Νικολάου

Καλώς ήλθατε στην πόλη μας. Η σημερινή συναυλία θα διαρκέσει λίγο παραπάνω από δύο ώρες. Τι ακριβώς θα περιλαμβάνει το πρόγραμμα;

“Ένα αρκετά μεγάλλο κομμάτι αποτελείται από καινούρια τραγούδια, που πιστεύω πως πρέπει να υπάρχουν για να μπορεί ο κόσμος να παρακολουθεί και τις τάσεις. Έχουμε κι ένα μέρος με τραγούδια που δεν μπορώ κι ούτε θέλω να αρνηθώ γιατί είναι βασικά. Ίσως ο κόσμος έρχεται στις συναυλίες γι’ αυτά τα τραγούδια, παράλληλα όμως θέλω οι πιο νέοι ακροατές να έχουν μία πιο καλή γνώση για το τι συμβαίνει τώρα στην χώρα. Γι’ αυτό το λόγο έχω πάντα μαζί μου ανθρώπους που έχουν κάτι το σύγχρονο. Δεν σας κρύβω πως όσο περνά ο καιρός θέλω να διατηρώ το χρώμα που σιγά σιγά χάνεται. Αν με ρωτήσετε γιατί το κάνω δεν μπορώ να σας απαντήσω ξεκάθαρα, είναι μία εσωτερική ανάγκη. Νομίζω πως όλο αυτό το πράγμα χάνεται και όσο υπάρχουμε κι είμαστε εδώ, παρόντες στη δουλειά, θέλω να κάνουμε μία προσπάθεια κάτι να μείνει στους νεώτερους”.

Έχετε αναρίθμητες διακρίσεις κι επιτυχίες στο ενεργητικό σας. Υπάρχει από όλα αυτά κάτι το ιδιαίτερο;

“Βέβαια. Υπάρχουν ορισμένοι ορισμένοι δίσκοι που έχουν αποτελέσει σταθμό, μεμονωμένα τραγούδια που έχουν παίξει ρόλο στη ζωή μου, όπως το “μη μου θυμώνεις μάτια μου”, το “κάπου νυχτώνει” ή το “κάπου νυχτώνει” και το “αχ χελιδόνι μου” για να αναφέρω μερικά από αυτά στην τύχη. Είχα την τύχη να είναι φίλοι μου και κάτι περισσότερο, σαν οικογένεια, ο Καλδάρας, ο Λοΐζος κι άλλοι σπουδαίοι,. Με τον Τσιτσάνη είχα προσωπική σχέση, με τον Μίκη Θεοδωράκη, τον Λευτέρη Παπαδόπουλο και τον Μάνο Ελευθερίου, ανθρώπους δηλαδή που θεωρούνται σήμερα πρόσωπα ιστορικά. Η σχέση μου με αυτούς τους ανθρώπους ήταν σχέσεις ζωής, σταθμοί. Επίσης, ορισμένα πράγματα που έκανα κατά εποχές που ήταν πάνω κι από τις προσδοκίες μου. Όπως ορισμένες συναυλίες στην Αμερική, στο Γουέμπλεϊ, στο ΟΑΚΑ, οι συναυλίες για την Κύπρο, όλα αυτά τα πράγματα έχουν έναν χαρακτήρα και τα θυμάμαι. Όμως θυμάμαι και κάποια άλλα που δεν υπήρχε πολύ κόσμος, δεν ήταν εμπορικά όμως λειτούργησαν σαν φάρμακο σε μένα. Όπως την περίοδο που πήγα και τραγούδισα στην Ίμβρο για πολύ λίγους ανθρώπους, ή στην Οδησσό, στην Γεωργία και βέβαια η πορεία που έκανα με τις κλασσικές ορχήστρες. Έχουν περάσει αρκετά χρόνια από την πρώτη φορά κι είναι πολλές και σημαντικές οι ορχήστρες αυτές”.

Η δική σας μουσική γενιά (Αλεξίου, Πάριος, Γαλάνη, Μητσιάς, Μητροπάνος κ.α.) ακούμπησε στο παρελθόν με σεβασμό και προχώρησε παρά κάτω. Αυτό υπάρχει σήμερα;

“Πολύ σωστά το λέτε. Όχι σήμερα δεν υπάρχει αυτό γιατί αλλοιώθηκε πάρα πολύ η λογική κι η νοοτροπία. Μπήκαν κι άλλοι παράγοντες μέσα, μπήκαν μεσάζοντες που σπρώχνουν τους νέους σε τελείως άλλη λογική. Υπάρχει τώρα το κέρδος. Παίρνουμε την πρώτη ύλη, την θρυμματίζουμε και την πουλάμε πια σε μικρότερη τιμή, θρυμματισμένη όμως”.

Πληροφορούμαστε τι συμβαίνει στην πατρίδα και λυπόμαστε. Μπορεί να αλλάξει αυτή η κατάσταση;

“Όλοι λυπόμαστε γιατί δεν μας άξιζε μια τέτοια κατάσταση. Τώρα είναι δύσκολο να μαντέψει κανείς τι θα συμβεί. Είναι γεγονός ότι τα μέτρεα ήταν πάρα πολύ σκληρά. Πιστεύω ότι κανένας άλλος δεν θα μπορούσε να επιβάλλει τα μέτρα αυτά εκτός από τον συγκεκριμένο άνθρωπο (σ.σ. Γιώργος Παπανδρέου), ο οποίος συμβαίνει κι αυτός να είναι Έλληνας του εξωτερικού. Ίσως αυτό κάνει τον κόσμο να τον ανέχεται και να τον καταλαβαίνει, γιατί νοιώθει ότι μόνο ένας άνθρωπος από το εξωτερικό θα μπορούσε να φέρει καινούριες νόρμες για να μπορέσει να αλλάξει τα πράγματα. Οι Έλληνες είναι λίγο μιμητικοί, τους αρέσει να μιμούνται το εξωτερικό - και καλά κάνουν εδώ που τα λέμε τις περισσότερες φορές γιατί υπάρχουν και πράγματα που δεν αξίζει να τα μιμηθεί κανείς. Αν μπορέσουν να μιμηθούν τα καλά στοιχεία των δυτικών κοινωνιών και μπορέσουν να φτιάξουν ένα κράτος δικαίου, τότε δεν πειράζει που η διική μας γενιά περνά αυτή τη τραγωδία κι αυτό το βάρος. Δεν πειράζει, αρκεί να έχει αποτέλεσμα. Κι εμείς προσβλέπουμε στο αποτέλεσμα, υπάρχει ελπίδα. Εμείς που τα ζούμε όλα αυτά τα περιγράφουμε λίγο μαύρα κι ίσως είμαστε θυμωμένοι με τον εαυτό μας και με όσα συμβαίνουν γύρω μας. Νομίζω όμως ότι η Ελλάδα έχει περάσει δυσκολότερες καταστάσεις κι έχει επιβιώσει. Πιστεύω πως και πάλι θα επιβιώσει. Απλώς είναι κουραστικό αυτό που συμβαίνει. Κουραστικό και άδικο και δημιουργεί πίκρα σε ανθρώπους που δεν φταίνε. Γιατί όλη αυτή η κατάσταση αυτή τη στιγμή ξεσπάει και βαραίνει περισσότερο αυτούς που δεν έφταιξαν. Ελπίζω να βρεθεί τρόπος να διορθωθούν όλα αυτά μέσα στα επόμενα δύο χρόνια”.

Έχετε τραγουδήσει παντού. Υπάρχει κάποιος χώρος που θα θέλατε αλλά δεν το έχετε κάνει;

“Πρέπει να είμαστε ειλικρινής. Τα έφερε έτσι η τύχη που κατάφερα κι έκανα με το τραγούδι πολύ περισσότερα πράγματα από όσα είχα φανταισθεί. Δενν μπορούσα να φανταστό ποτέ όλα αυτά. Αγαπούσα τη μουσική, θυσίασα πολλά πράγματα για τη μουσική αλλά μπορώ να πω πως με συμπάθησε κι αυτή, με αγάπησε. Για αυτό είμαι ευτυχισμένος και κοιμάμαι ήσυχα”.

Πριν όμως από την επιτυχία, κάνατε στα παιδικά σας χρόνια 23 διαφορετικά επαγγέλματα.

“Δυστυχώς ήμουν παράνομος εργάτης από μικρό παιδάκι, από ηλικία εφτά ετών. Το όνειρό μου ήταν να γίνω ναυτικός, μηχανικός στα βαπόρια και πήγα και σε τεχνική σχολή. Μία άλλη δουλειά που έκανα και μου άρεσε ήταν η χρυσοχοΐα. Για κάποιο καιρό ασχολήθηκα. Δούλεψα και σε συνεργείο αυτοκινήτων, τα έχω κάνει όλα αυ’τα. Έχω μία αγάπη στα εργαλεία”.

Πως θα θέλατε να σας θυμάται ο κόσμος όταν έρθει το πλήρωμα του χρόνου κι αποσυρθείτε;

“Θα ήθελα να με θυμούνται για τα καλά τραγούδια που είπα. Να με θεωρούν τυχερό, γιατί θεωρώ κι εγώ τον εαυτό μου τυχερό που έκανα μία δουλειά που την αγαπάω. Θέλω να θυμούνται ότι δεν ήμουν τεμπέλης. Δούλεψα πολύ και αν μπορώ να αποτελώ παράδειγμα για κάποιους νεώτερους είναι χάρις σε αυτό. Όταν αγαπάς κάτι πολύ πρέπει να του δίνεσαι και δεν πρέπει να το βλέπεις ευκαιριακά. Ότι κι αν σου δίνει αυτό που κάνεις. Μπορεί να σου δώσει τα πάντα, όμως όσο περισσότερα πράγματα έρχονται τόσο πιο σεμνός πρέπει να είναι κανείς και να πατά στη γη”.

Συναντηθήκατε και συνεργασθήκατε με μεγάλες προσωπικότητες, τόσο της Ελλάδας όσο και παγκοσμίως. Ξεχωρίζετε κάποια από αυτές;

“Ναι έκανα φίλους κι ήλθα σε επαφή με ανθρώπους που αγάπησα. Με τον Sting, τον Peter Gabriel κ.α. Βέβαια ξεχωρίζω κάποιους. Ο άνθρωπος που με επηρρέασε πολύ στη ζωή μου είναι ο Μίκης Θεοδωράκης. Είναι ένας μοναδικός άνθρωπος, όπως είναι κι ο χαρακτήρας του κι η ζωή του ολόκληρη. Από τους πιο σύγχρονους καλλιτέχνες αυτός που μου αρέσει είναι ο Sting γιατί έχει στοιχεία τέτοια που τα έχει ίσως κι η δική μου διαδρομή”.

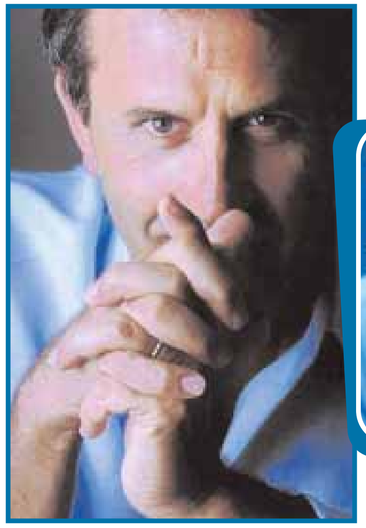

Το ότι η σύζυγός σας είναι βουλευτής έχει επηρρεάσει την καθημερινότητά σας;

“Μόνο στο ότι η Άννα λείπει από το σπίτι, όπως είναι φυσικό. Τόσο εγώ όσο κι η σύζυγός μου, είμαστε πολιτικά όντα και ποτέ δεν ήμασταν μακριά από την πολιτική. Απλά εγώ, όσες φορές μου προτάθηκε, δεν ήθελα να μπω στην πολιτική. Γιατί κι η πολιτική είναι σαν την μουσική. Δεν μπορείς να ασχολείσαι με δύο πράγματα που αγαπάς γιατί θα αμελήσεις ένα από τα δύο. Όταν ασχοληθείς με την πολιτική, η πολιτική είναι ιδεολογία. Δεν πας για να γίνεις επαγγελματίας πολιτικός. Έτσι, δεν ασχολήθηκα”.

Κατά πόσο είναι ελληνικό το σημερινό ελληνικό τραγούδι;

“Είναι αρκετά ελληνικό. Κατ’ αρχήν είναι η γλώσσα που το κάνει ελληνικό. Η ρυθμολογία, οι αρμονίες, όλα έχουν αλλάξει, αλλά περιέργως ο κόσμος αρέσκεται στην ελληνικότητα του τραγουδιού και την θέλει, Νομίζω πως επιστρέφει σε αυτό. Θα δείτε πως το καλό προοδευτικό ελληνικό τραγούδι που γράφεται από τον Περίδη, τον Μάλαμα, τους Κατσιμίχα κ.α. έχει χαρακτήρα ελληνικό παρότι χρησιμοποιούνται και ξένοι ρυθοί, αρμονίες κι όργανα. Αυτά όμως αφοιμοιώνονται και γίνονται ελληνικά. Για παράδειγμα το κλαρίνο που δεν είναι ελληνικό όργανο κι είναι σήμερα για μας το πιο παραδοσιακό και χαρακτηριστικό”.

Κι η δική σας μουσική διαδρομή έχει διάφορα μουσικά ρεύματα κι αποχρώσεις.

“Ναι είναι σωστό αυτό. Μελέτησα πολύ αυτά τα ρεύματα, τα αγάπησα και προσπάθησα να τα μάθω. Στην ουσία αυτό που βλέπετε, η ενασχόλησή μου με αυτά τυα μουσικά είδη είναι η μαθητεία μου σε αυτά. Μου αρέσει να είμαι μαθητής, ψάχνομαι. Κι αυτό που ψάχνω μερικές φορές έχω την ευκαιρία να το δείξω στον κόσμο σαν να λέω ‘κοιτάξτε τι έμαθα”.

Στο μέλλον τι θα κάνετε;

“Δεν έχω σχεδιάσει να κάνω κάτι. Απλά έχω κάποιες σοβαρές υποχρεώσεις που πρέπει να τις τελειώσω. Φεύγοντας από εδώ θα πρέπει να πάω στην Αμερική να τραγουδήσω με μία εξαιρετική ορχήστρα του Κλίβελαντ, μίασημαντική νεανική ορχήστρα. Θα παίξω τα δικά μας τραγούδια, του Ξαρχάκου, του Θεοδωράκη, του Χατζιδάκι, του Κουγιουμτζή, αλλά θα παίξουμε και για πρώτη φορά τον ‘Ύμνο της Πίστεως, ένα εκκλησιαστικό κείμενο στο οποιο έχει κάνει την μουσική ο Χρήστος Χατζής, ένα ελληνόπουλο της διασποράς που αυτή τη στιγμή διαπρέπει σαν ο κορυφαίος συνθέτης του Καναδά. Μετά από λίγο καιρό θα παίξουμε σε διάφορες ευρωπαϊκές πόλεις με την Συμφωνική Ορχήστρα της Βιέννης ένα έργο του ομογενούς Αλέξανδρου Καρόζα από τη Γερμανία σε ποίηση του Κωνσταντίνου Καβάφη”.

Καλή επιτυχία και καλή διαμονή στην πόλη μας.

Ποιος είναι

Ο Γιώργος Νταλάρας (πραγματικό όνομα Γιώργος Νταράλας) είναι από τους πιο γνωστούς Έλληνες τραγουδιστές και θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους ερμηνευτές του σύγχρονου ελληνικού τραγουδιού. Γεννήθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 1949 στον Πειραιά. Κατάγεται από οικογένεια μουσικών. Ο πατέρας του, Λουκάς Νταράλας ήταν επίσης τραγουδιστής και συνθέτης στο χώρο της ρεμπέτικης μουσικής. Οι πρώτες του μνήμες είναι στενά δεμένες με τις βασικές μορφές της ελληνικής μουσικής, το δημοτικό, το σμυρνέικο, το ρεμπέτικο και το λαϊκό τραγούδι. Τα είδη αυτά τον επηρέασαν βαθιά ως καλλιτέχνη και τα τραγούδησε εκτενώς στις συναυλίες και στους δίσκους του. Στην 45ετή καριέρα του (ξεκίνησε το 1965 σε ηλικία 16 χρονών) έχει τραγουδήσει και άλλα πολλά είδη τραγουδιού όπως βυζαντινούς ύμνους, λυρικά, σύγχρονα έντεχνα, λάτιν, όπερα, συμφωνικά έργα, ροκ, ποπ κ.α. Έχει πραγματοποιήσει συνεργασίες με τους περισσότερους από τους σύγχρονους Έλληνες δημιουργούς, συνθέτες και τραγουδιστές, καθώς και με μεγάλα ονόματα της παγκόσμιας μουσικής σκηνής (όπως οι Goran Bregovic, Sting, Jethro Tull, Paco de Lucia, Al di Meola, Bruce Springsteen, Peter, Paul and Mary, Dulce Pontes, Emma Shapplin, Joan Faulkner, Jocelyn B. Smith, Eddy Napoli).

Με τον Al di Meola

Μέχρι σήμερα έχει ηχογραφήσει 75 προσωπικούς δίσκους (που έχουν ξεπεράσει τα 12.000.000 αντίτυπα σε όλο τον κόσμο), ενώ συμμετείχε στην ηχογράφηση περισσότερων από 55 δίσκων ως ερμηνευτής, μουσικός και παραγωγός.

Μερικοί δίσκοι-σταθμοί στην πορεία του είναι: “Μικρές πολιτείες”, “Μικρά Ασία”, “Οι Μάηδες οι ήλιοι μου”, “Λάτιν”, “50 Χρόνια Ρεμπέτικο”, “Τα Τραγούδια μου”, “Ζωντανή Ηχογράφηση στο Αττικόν”, “Live recording at the Mann Auditorium”, “Αφιέρωμα στο Βασίλη Τσιτσάνη”.

Με την Αγνή Μπαλτσά

Η κυκλοφορία του δίσκου “Μικρά Ασία” το 1972 (στον οποίο έκανε την πρώτη ουσιαστική εμφάνισή της η Χάρις Αλεξίου), αποτελεί σταθμό για την ελληνική δισκογραφία, καθώς με 50.000 πωλήσεις θεωρείται ως ο πρώτος χρυσός δίσκος στην Ελλάδα. Το 1975 ο δίσκος “50 Χρόνια Ρεμπέτικο” μέσα σε λίγους μόνο μήνες από την κυκλοφορία του καθιέρωσε για πρώτη φορά στην Ελλάδα τον όρο “πλατινένιος δίσκος” με περισσότερες από 500.000 πωλήσεις.

Με τον Κώστα Γαβρά